

RIGSARKIVET

ÅRSRAPPORT

2018

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning.....	1
2. Beretning.....	2
2.1 Præsentation af virksomhed	2
2.1.1 Mission	2
2.1.2 Vision.....	2
2.1.3 Hovedopgaver.....	2
2.2 Ledelsesberetning.....	2
2.2.1 Årets økonomiske resultat.....	2
2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrative ordninger.....	3
2.2.3 Overført overskud	4
2.2.4 Årets faglige resultater	4
2.3 Kerneopgaver	5
2.3.1 Opgaver og ressourcer: skematisk oversigt.....	5
2.4 Målrapportering.....	6
2.4.1 Målrapportering del 1. Oversigt over årets resultatopfyldelse	6
2.4.2 Målrapportering del 2. Uddybende analyser og vurderinger.....	6
2.5 Forventninger til det kommende år	13
3. Regnskab.....	15
3.1 Anvendt regnskabspraksis.....	15
3.2 Resultatopgørelse mv.	15
3.2.1 Resultatdisponering	16
3.3 Balancen	16
3.3.1 Aktiver	16
3.3.2 Passiver.....	17
3.4 Egenkapitalforklaring	17
3.5 Likviditet og låneramme.....	18
3.6 Opfølgning på lønsumsloft.....	18
3.7 Bevillingsregnskabet	18
3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti	19
4. Bilag	20
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	20
4.2 Indtægtsdækket virksomhed.....	21
4.3 Tilskudsfinansieret virksomhed.....	21
4.4 IT-omkostninger	21
4.5 Supplerende bilag.....	22

1. Påtegning

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Rigsarkivet (CVR-nummer 60-20-82-12) er ansvarlig for:

- 21.32.01. Rigsarkivet (driftsbevilling)
 - 21.32.02. Rigsarkivets magasiner i København (reservationsbevilling),
- herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2018.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflægningen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, d. 5.3.19

Rigsarkivet Anne-Sofie Jensen

København, d. 6/3-19

Departementschef Marie Hansen

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomhed

Rigsarkivet er en styrelseslignende statsinstitution under Kulturministeriet. Rigsarkivets pligter og beføjelser er fastsat i arkivloven (LBK nr. 1201 af 28/9 2016). For perioden 2017-2018 er der indgået en rammeaftale med Kulturministeriet for 2017-2018. Rigsarkivet har afdelinger i København, Odense, Viborg og Aabenraa.

2.1.1 Mission

Det er Rigsarkivets hovedopgave at sikre bevaring og tilgængelighed af arkivalier med væsentlig historisk, kulturel og forskningsmæssig værdi, samt arkivalier som dokumenterer administrative og retlige forhold.

2.1.2 Vision

Rigsarkivet sikrer og aktiverer vores fælles hukommelse, så den i stigende grad skaber værdi for det danske samfund.

2.1.3 Hovedopgaver

I henhold til finansloven er Rigsarkivets formål følgende

- Opbygning, bevaring og tilgængeliggørelse af fysiske og digitale samlinger
- Vejledning og formidling
- Forskning

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat

Rigsarkivet havde i 2018 et overskud på 15,1 mio. kr. Hoveddelen af overskuddet (10,3 mio. kr.) skyldes, at de årlige bevillinger til flytningen af Rigsarkivets aktiviteter på Slotsholmen i København er blevet fastlagt med et forløb, der har vist sig at adskille sig fra den faktiske udgiftsprofil. Den øvrige del af overskuddet skyldes følgende:

- en tilbagebetaling fra Statens It vedr. 2017 (1,3 mio. kr.)
- et mindreforbrug til IT-drift (1,0 mio. kr.)
- en bevillingsforhøjelse, der blev modtaget sent på året, og derfor ikke nåede at blive udmøntet (1,0 mio. kr.)
- et overskud på den indtægtsdækkede virksomhed (0,2 mio. kr.)
- diverse mindre afvigelser (1,3 mio. kr.).

Vurdering af det økonomiske resultat

Samlet set betragter Rigsarkivet årets resultat som tilfredsstillende. Den væsentligste årsag til overskuddet (mindreforbrug på flytteprojektet) var allerede forudset ved udarbejdelsen af grundbudgettet for 2018, og den øvrige del af overskuddet svarer til 2,5 % af de ordinære driftsindtægter.

Tabel 1. Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

	2017	2018	2019
Resultatopgørelse (mio. kr.)			
Ordinære driftsindtægter	-204,2	-191,9	-173,5
- heraf indtægtsført bevilling	-173,6	-163,8	-148,7
Ordinære driftsomkostninger	178,5	176,4	183,6
Resultat af ordinær drift	-25,7	-15,5	10,2
Resultat før finansielle poster	-25,8	-15,6	10,1
Årets resultat	-24,8	-15,1	10,2
Balance (mio. kr.)			
Immaterielle og materielle anlægsaktiver	14,3	5,5	1,2
Omsætningsaktiver (ekskl. likvider)	8,8	9,4	8,0
Egenkapital	58,4	73,5	63,3
Langfristet gæld	15,0	6,3	1,9
Kortfristet gæld	37,0	32,2	37,6
Låneramme	91,1	91,1	91,1
Træk på låneramme	14,3	5,5	1,2
Finansielle nøgletal (%)			
Udnyttelsesgrad af låneramme	16	6	1
Negativ udsvingsrate	1.532	1.954	1.668
Overskudsgrad	12	8	-6
Bevillingsandel	85	85	86
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	193	188	195
Årsværkspris (1.000 kr.)	457	467	477

Anm.: Tabellen omfatter § 21.32.01.

Kilde: Statens Koncernsystem

Udnyttelse af låneramme, bevillingsandel og overskudsgrad

Udnyttelsesgraden af lånerammen er faldet fra 16 til 6 %, idet Rigsarkivet årligt afskriver 8,7 mio. kr. for arkivreoler og for indretningen af det nye fjernmagasin i København.

Overskudsgraden er faldet fra 12 til 8 % som følge af, at den indtægtsførte bevilling for den særlige underkonto, der bruges til at finansiere flytningen af Rigsarkivets aktiviteter på Slotsholmen i København, var 9,3 mio. kr. mindre i 2018.

Bevillingsandelen har været forholdsvis stabil i alle tre år. De midler, der ikke gives på de årlige finanslove, skaffer Rigsarkivet gennem sin indtægtsdækkede virksomheder og tilskud til forskningsprojekter o.lign.

Udvikling i årsværk

Årsværksforbruget er faldet med 5. Det skyldes især et mindre personaleforbrug til indtægtsdækket virksomhed og eksternt finansierede forskningsprojekter.

2.2.2 Virksomhedens drift, anlæg og administrative ordninger Institutions driftskonti

Tabel 2. Virksomhedens hovedkonti

Mio. kr.		Bevilling	Regnskab	Videreførsler ult.
§ 21.32.01 Rigsarkivet (driftsbev.)	Udgifter	182,7	177,0	69,9
	Indtægter	-18,9	-28,3	-
§ 21.32.02 Rigsarkivets magasiner i København (reservationsbev.)	Udgifter	69,8	56,3	45,0
	Indtægter	-	-	-

Kilde: Statens Koncernsystem

Udgifter og indtægter på § 21.32.01 knytter sig til løsningen af de opgaver, som Rigsarkivet er pålagt i henhold til arkivloven. Udgifter på § 21.32.02 vedrører Rigsarkivets magasiner på Kalvebod Brygge i København. Udgifterne er udskilt på en særlig hovedkonto, da magasinerne er opført som et OPP-projekt.

2.2.3 Overført overskud

Som følge af årets overskud på 15,1 mio. kr. voksede det akkumulerede overskud til 69,9 mio. kr. ved udgangen af 2018 (se tabel 2a).

Tabel 2a: Overskud, hovedkonto § 21.32.01

Mio. kr.	År	Reserveret bevilling	Overført overskud
Beholdning primo 2018	-	-	54,8
Årets øvrige bevægelser	2018	-	15,1
Beholdning ultimo 2018	-	-	69,9

Kilde: Statens Koncernsystem

2.2.4 Årets faglige resultater

I 2018 er Rigsarkivet samlet set kommet videre med digitalisering og modernisering af Rigsarkivets kerneopgaver. Hvad angår målet om at udvikle og fremtidssikre Rigsarkivets samlinger med henblik på at sikre en helhedsorienteret dokumentation af det danske samfund, har der været særligt fokus på at udvikle nye metoder hertil. Et eksempel herpå er fokus på at sikre, at den samfundsudvikling, der ikke sætter sig spor i den offentlige forvaltning, også dokumenteres. I 2018 er der således indsamlet materiale fra den private sektor til belysning af Danmarks udenrigspolitik.

Herudover har Rigsarkivet sat fokus på modernisering af Rigsarkivets systemer, platforme og standarder, så der hele tiden er en tidssvarende, effektiv og sammenhængende infrastruktur til understøttelse af bevaringen af de data Rigsarkivet skal bevare for både nutiden og fremtiden. Det er ligeledes afgørende, at infrastrukturen understøtter, at data kan stilles til rådighed for omverdenen igen. Det vil være et vedvarende fokusområde for Rigsarkivet også de kommende år. Samtidig har Rigsarkivet formået at effektivisere sin opgaveløsning i forhold til øvrige offentlige myndigheder bl.a. i form af billigere løsninger for kommuner og regioner og kortere sagsbehandlingstid for statslige myndigheder.

På forskningsområdet har Rigsarkivet med en ny forskningsstrategi sat fokus på, at forskningsaktiviteterne understøtter Rigsarkivets strategiske mål. Forskningsstrategien vil blive konkretiseret yderligere de kommende år.

Rigsarkivet har i 2018 endelig gennemført en række aktiviteter og projekter, der sigter på, at få Rigsarkivets samlinger sat yderligere i spil. Særligt en række af Rigsarkivets tilbud til undervisningssektoren har skabt værdi hos brugerne. Herudover har samarbejdet med de frivillige resulteret i, at mange nye data kan stilles til rådighed for brugerne.

Herudover har Rigsarkivet i 2018 allokeret betydelige ressourcer til arbejdet med implementering af Databeskyttelsesforordningen. Som forvalter af store mængder data, hvoraf mange rummer personfølsomme oplysninger, er det afgørende for Rigsarkivet at forordningen implementeres tilfredsstillende og at Rigsarkivet lever op til forordningens krav. Der vil også de kommende år være stort fokus på at Rigsarkivet kan honorere de krav og forventninger der stilles til Rigsarkivet som datamyndighed.

Tabel 2B: Målopfyldelse 2018

	Antal
Opfyldte resultatmål	6
Delvis opfyldte resultatmål	1
Ikke opfyldte resultatmål	0
Resultatmål i alt	7

Kommenteret målopfyldelse

Samlet set vurderes årets faglige resultat at være tilfredsstillende. Det er således lykkedes Rigsarkivet at komme videre med udvikling og modernisering af kerneopgaverne, så Rigsarkivet i højere grad leverer ydelser og services, der kan honorere de krav, digitalisering af samfundet og den teknologiske udvikling medfører. Målene vurderes at være forholdsvis ambitiøse, i det der dog fremadrettet vil være et øget ambitionsniveau særligt i forhold til at bringe Rigsarkivets data yderligere i spil og i udviklingen af Rigsarkivet til at være en integreret del af den offentlige digitale infrastruktur. Det er samtidig vurderingen, at de faglige resultater bidrager til opfyldelse af Rigsarkivets vision om at sikre og aktivere vores fælles hukommelse, så den i stigende grad skaber værdi for det danske samfund. Der henvises til *afsnit 2.4. Målrapportering* for uddybende analyser af målopfyldelsen for hvert enkelt mål

2.3 Kerneopgaver**2.3.1 Opgaver og ressourcer: skematisk oversigt****Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver**

Hovedopgaver	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Årets resultat
Generelle fællesomkostninger	-100,6	-0,2	99,6	-1,1
- <i>Generel ledelse</i>	-14,5	-	14,3	-0,2
- <i>Økonomi, HR og strategi</i>	-9,6	-	9,5	-0,1
- <i>IT</i>	-16,1	-	16,0	-0,2
- <i>Bygninger og intern service</i>	-58,9	-0,2	58,4	-0,6
Opbygning, bevaring og tilgængeliggørelse af fysiske og digitale samlinger	-41,3	-10,8	42,2	-9,9
Vejledning og formidling	-18,4	-16,7	31,1	-4,0
Forskning	-3,5	-0,6	4,0	-0,1
I alt	-163,8	-28,3	177,0	-15,1

Note: Tabellen omfatter § 21.32.01.

Kilde: Navision Stat og egen tidsregistrering

Metode for opgørelse af udgifter per opgave

Den indtægtsførte bevilling er fordelt på hovedopgaver med udgangspunkt i fordelingen af årets nettodriftsudgifter. Løn- og omkostninger er fordelt på baggrund af tidsregistrering. Øvrige indtægter og øvrige driftsomkostninger er fordelt på baggrund af formålskontering i Navision Stat.

Kommentarer til tabel 3

Rigsarkivet havde i 2018 omkostninger for 177,0 mio. kr., hvoraf den største andel (99,6 mio. kr.) knyttede sig til generelle fællesomkostninger. Forklaringen på den store andel skal især findes i omkostningerne til drift, vedligeholdelse og sikring af Rigsarkivets store bygningsmasse.

Den næstmest ressourcekrævende opgave var opbygning, bevaring og tilgængeliggørelse af samlingerne, som omfatter de aktiviteter, der knytter sig til at indsamle bevaringsværdige arkivalier og ordne dem, så de kan indgå i Rigsarkivets samlinger (42,2 mio. kr.).

Herefter følger de aktiviteter, der knytter sig til bl.a. at drive læsesale, at skanne papirarkivalier af ældre dato samt at yde diverse andre tilbud over for forskere og øvrige brugergrupper (31,1 mio. kr.).

Endelig bedriver Rigsarkivets egne ansatte forskning med udgangspunkt i samlingerne (4,0 mio. kr.).

2.4 Målrapporing

2.4.1 Målrapporing del 1. Oversigt over årets resultatopfyldelse

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse

Kerneopgave	Resultatmål	Målopfylde i 2018
Tværgående opgave: Analyse og vurdering af Rigsarkivets opgavevaretagelse som nationalarkiv	1. Rigsarkivet fremtidssikrer grundlaget for sin digitale opgavevaretagelse.	Delvis opfyldt
	2. Rigsarkivet afdækker finansieringsmuligheder for sin fremtidige virksomhed.	Opfyldt
Opgave 1: Opbygning, bevaring og tilgængeliggørelse af fysiske og digitale samlinger	3. Rigsarkivet sikrer helhedsorienteret dokumentation af det danske samfund.	Opfyldt
	4. Rigsarkivet bidrager til effektivisering af den offentlige forvaltning.	Opfyldt
Opgave 2: Anvendelse af samlingerne	5. Anvendelse af Rigsarkivets samlinger bliver mulig og attraktiv for flere.	Opfyldt
	6. Rigsarkivet åbner samlingerne for flere via strategiske samarbejder.	Opfyldt
Opgave 3: Bidrag til forskning og samfundsdebat	7. Rigsarkivets forskningsaktiviteter bidrager til at bringe samlingerne i spil.	Opfyldt

2.4.2 Målrapporing del 2. Uddybende analyser og vurderinger

Tværgående opgave:

Analyse og vurdering af Rigsarkivets opgavevaretagelse som nationalarkiv

Mål 1: Rigsarkivet fremtidssikrer grundlaget for sin digitale opgavevaretagelse

Rigsarkivets digitale opgavevaretagelse omfatter for det første de opgaver der følger af, at Rigsarkivet ligesom alle andre offentlige myndigheder har digitaliseret sin virksomhed. I den sammenhæng er der i Rigsarkivet sket en egenudvikling af en række it-systemer, der både understøtter modtagelse og tilgængeliggørelse af Rigsarkivets arkivalier og data. Formålet med handlingsplanen for afviklingen af teknologisk gæld (modernisering af forældede it-systemer mv.) har været at bidrage til at sikre, at disse systemer på trods af deres alder bliver ved med at fungere.

Rigsarkivets digitale opgavevaretagelse omfatter for det andet Rigsarkivets særlige opgave som arkiv for et samfund, der i højere og højere grad er blevet digitalt. Det indebærer, at de arkivalier, som Rigsarkivet i dag modtager og skal stille til rådighed igen, er blevet digitale. Formålet med digitaliseringsstrategien har været, at belyse de udfordringer, men også muligheder, der følger heraf og anwise, hvordan de kan imødekommes.

Operationelt mål	Resultat i 2017	Mål i 2018	Resultat i 2018
Redegørelse i årsrapporten om fremdrift i forhold til handlingsplan (for afvikling af teknologisk gæld).	Opfyldt	Opfyldt	Delvist opfyldt
Digitaliseringsstrategi med tilhørende handlingsplan foreligger i 2. kvartal.	-	Opfyldt	Opfyldt

Handlingsplanen for afvikling af teknologisk gæld, der blev udarbejdet i 2017, giver et overblik over den teknologiske tilstand, som Rigsarkivets portefølje af egenudviklede it-systemer er i, og over hvilke initiativer der er nødvendige for at sikre, at de også fremover vil være funktionsdygtige. Det var planlagt at gennemføre i alt 7 initiativer i perioden 2018-2019. Ved årsskiftet 2018-2019 er 3 af initiativerne afsluttede, 2 er forsinkede, og 2 har måttet midlertidigt opgives bl.a., fordi der er behov for andre løsninger end de forudsatte. Den manglende målopfyldelse truer ikke umiddelbart Rigsarkivets opgavevaretagelse og for at undgå, at det kommer til at ske, vil Rigsarkivet fastholde fokus på styring af teknologisk gæld i den del af porteføljen af egenudviklede systemer, som ikke skal udskiftes i medfør af digitaliseringsstrategien

Med udgangspunkt i visionen om, at Rigsarkivet skal være det digitale Danmarks hukommelse, er der i digitaliseringsstrategien opstillet fire fokusområder for, hvordan visionen realiseres. Fokusområderne er:

- Bevidst bevaring
- Data i spil og berigelse i partnerskab
- Brugervenlighed og effektivitet
- Videreudvikling af Rigsarkivet som digital virksomhed

Digitaliseringsstrategien blev fremsendt til departementet den 23.3.2018, hvorefter den er blevet indarbejdet i Rigsarkivets strategi, "Rigsarkivet 2025", som efterfølgende har dannet grundlag for forhandlingerne om ny rammeaftale samt for de projekter, som Rigsarkivet har igangsat i 2018.

På denne baggrund anses resultatmålet om at fremtidssikre sin digitale opgavevaretagelse for at være delvist opfyldt.

Mål 2: Rigsarkivet afdækker finansieringsmuligheder for sin fremtidige virksomhed

Operationelt mål	Resultat i 2017	Mål i 2018	Resultat i 2018
Budgetanalyse foreligger i 2. kvartal 2018.	-	Opfyldt	Opfyldt

Rigsarkivet fik ultimo 2017/primus 2018 udarbejdet en budgetanalyse. Formålet var at udrede, i hvilket omfang Rigsarkivets "Strategi 2025" kan finansieres gennem effektivisering eller interne omprioriteringer. Konkret peger analysen på 8 mulige indsatsområder, herunder tiltag, der kan øge den effektive arbejdstid i Rigsarkivet og effektivisere sagsgangene ved hjælp af en bedre it-understøttelse.

Udmøntningen af analysens anbefalinger er organiseret som 8 delprojekter i et samlet projektprogram under et projektporteføljeråd. Implementeringen af budgetanalysens anbefalinger sker i takt med gennemførelsen og implementeringen af de pågældende projekter, herunder f.eks. implementering af en bedre IT-understøttelse af sagsgange, eller nye tiltag i forhold til nedbringelse af sygefraværet. Det er forventningen, at de fleste projekter vil være klar til implementering i løbet af 2019.

På denne baggrund anses målet om at afdække finansieringsmulighederne for Rigsarkivets fremtidige virksomhed for at være opfyldt.

Opgave 1: Opbygning, bevaring og tilgængeliggørelse af samlinger

Mål 3: Rigsarkivet sikrer helhedsorienteret dokumentation af det danske samfund

Rigsarkivet sikrer primært dokumentation af det danske samfund gennem indsamling af arkivalier og data, både på papir og i digital form, fra den offentlige sektor. Rigsarkivet udarbejdede i 2017 en ny indsamlingsstrategi, som har til formål at sikre, at samfundsfænomener, der ikke sætte sig spor i den offentlige forvaltnings arkiver eller andre steder, i højere grad bliver dokumenteret, og at dokumentation af den offentlige og den private sektor i højere grad end tidligere bliver set i sammenhæng.

En forudsætning for, at de arkivalier, som Rigsarkivet indsamler, kan genanvendes, er, at de er oparbejdet til Rigsarkivets bevaringsstandard. Offentlige myndigheder er forpligtede til at oparbejde de arkivalier, som de afleverer til Rigsarkivet til standarden, men det samme gælder ikke private og indtil nu heller ikke offentligt ansatte forskere. Der har derfor været fokus på at få nedbragt puklen af ikke oparbejdede data, som primært stammer fra forskere (89 %).

Operationelt mål	2017	2018	
	Resultat	Mål	Resultat
Redegørelse i årsrapport for ny indsamlingsprofil samt analyse af resultaterne af implementeringen heraf.	Opfyldt	Opfyldt	Opfyldt
Andel af ikke-oparbejdede men bevaringsværdige datasæt, som var modtaget ved udgangen af 3. kvartal, er oparbejdet til Rigsarkivets bevaringsstandard.	52 %	80 %	81 %

I forhold til den offentlige sektor er der, som det fremgår af afrapporteringen af forvaltningsmålene i bilag 4, blevet indsamlet arkivalier i næsten det planlagte omfang. Hertil kommer, at Rigsarkivet i starten af 2018 efter forhandling med KL udstedte reviderede bevarings- og kassationsbestemmelser for kommunerne, som også fremadrettet sikrer en dækkende dokumentation af kommunernes virksomhed.

Ny indsamlingsprofil

I forhold til den private sektor har Rigsarkivet i 2017 og 2018 gennemført et pilotprojekt, der har indsamlet dokumentation om soldater, som har været udsendt som led i Danmarks udenrigspolitik. Projektet har ført til en række afleveringer fra enkeltpersoner og fra private organisationer, som arbejder med veteraner. Det er forventningen, at flere afleveringer vil følge i de kommende år. Derudover har projektet medført, at der er blevet identificeret dokumentation af spørgsmålet i den offentlige forvaltning, som Rigsarkivet ikke hidtil har været opmærksom på. Endelig har projektet givet Rigsarkivet en række værdifulde erfaringer med, hvordan der kan arbejdes videre med helhedsorienteret samfundsdocumentation i de kommende år.

Oparbejdning af bevaringsværdige datasæt

Det var ved årets udgang lykkedes at oparbejde 81 % af de data, der var modtaget ved udgangen af 3. kvartal. Da efterspørgslen på især data fra forskningsprojekter fortsat er stigende, har oparbejdningsindsatsen gavn timer en væsentlig brugergruppe, idet data nu kan stilles til rådighed i dokumenteret, kvalitetssikret stand og i formater, som brugeren kan anvende.

På denne baggrund anses målet om at sikre en helhedsorienteret dokumentation af det danske samfund for at være opfyldt.

Mål 4: Rigsarkivet bidrager til effektivisering af den offentlige forvaltning

Rigsarkivet bidrager primært til effektiviseringen af den offentlige sektor ved at løfte opgaven med at langtidsbevare den bevaringsværdige del af den dokumentation, som den statslige sektor skaber af sin virksom-

hed, så den kan stilles til rådighed igen, både for forvaltningen selv og til andre formål. Derudover har Rigsarkivet særligt fokus på at nedbringe myndighedernes udgifter til arkivering. Det er i denne rammeaftaleperiode sket ved udarbejdelse af opdaterede bevarings- og kassationsbestemmelser for papirarkivalier, så myndighederne kan spare udgifter til opbevaring, ved kursus og konferencevirksomhed og ved nedbringelse af sagsbehandlingstiderne til test af arkiveringsversioner af myndighedernes it-systemer.

Operationelt mål	2017	2018	
	Resultat	Mål	Resultat
Antal bevarings- og kassationsbestemmelser, som er ajourført ved årets udgang	1	4	5
Antal deltagere i kurser og netværksmøder	572	580	516
Andel af digitale afleveringssager, hvor Rigsarkivet giver svar senest tre måneder efter modtagelsen	89 %	85 %	95,5 %

Bevarings- og kassationsbestemmelser

Der er i 2018 og i januar 2019 udstedt reviderede bestemmelser for:

- Menighedsråd
- Provstier og provstiudvalg
- Bygningsinspektører
- Politikredsene
- Forskningsinstitutionerne

Bestemmelsen for menighedsrådene skulle have været udstedt i 2017. Bestemmelserne for menighedsråd og bygningsinspektører indebærer, at der ikke skal afleveres yderligere papirarkivalier fra disse to områder.

Kurser, netværksmøder m.v.

Rigsarkivet har i 2018 afholdt i alt 14 arrangementer for offentlige myndigheder og deres leverandører. Det faldende antal deltagere i forhold til målet skyldes, at 3 arrangementer af forskellige grunde måtte aflyses.

Sagsbehandlingstider for test af statslige myndigheders digitale afleveringer

Gennem fortsatte effektiviseringer af arbejdsgangene er det lykkedes at give statslige myndigheder og deres leverandører et rettidigt svar i 95,5 % af tilfældene, hvilket er en stigning på godt 6 % i forhold til 2017.

Hertil kommer, at Rigsarkivets tilsyn med statslige myndigheders anvendelse af deres ESDH-systemer, som finder sted to år efter, at systemet er taget i brug, også kan siges at bidrage til effektivisering af myndighedernes opgavevaretagelse på arkivområdet, idet eventuelle problemer bliver identificerede, inden der skal ske aflevering.

Endelig skal det nævnes, at Rigsarkivet i 2018 gennemførte en revision af bekendtgørelsen om vederlag for opbevaring af kommunale og regionale arkivalier i Rigsarkivet, der medførte, at kommuner og regioner nu blot skal betale et engangsbeløb pr. gigabyte for opbevaring mod som tidligere et årligt beløb.

På denne baggrund anses målet om at bidrage til effektiviseringen af den offentlige forvaltning for at være opfyldt.

Opgave 2: Anvendelse af samlingerne

Mål 5: Anvendelse af Rigsarkivets samlinger bliver mulig og attraktiv for flere

Anvendelse af Rigsarkivets samlinger sker alt overvejende digitalt på en række platforme som Arkivalier Online, Dansk Demografisk Database, CS-Portalen, digitale undervisningstilbud samt eksterne udbydere, der anvender Rigsarkivets digitaliserede arkivalier. Der har i de seneste år været særligt fokus på, at aktivere det store potentiale i frivillig arbejdskraft (crowdsourcing/citizen science). Dette sker digitalt ved transskription og indeksering og fysisk i tilknytning til læsesalene ved egentlig digitalisering af papirarkivalier.

Der er i rammeaftalens bilag opstillet 7 indikatorer, der kan medvirke til at belyse graden af opfyldelse af dette mål i 2018 (se tabel 2.12-13). Målet er at fremme anvendelsen af samlingerne. Dette sker dels ved at gøre stadig mere materiale tilgængeligt digitalt, ved at gøre det mere søgbart og umiddelbart anvendeligt og ved udvikling af målrettede digitale tjenester som f.eks. digitale undervisningstilbud.

Operationelt mål	2017	2018	
	Resultat	Mål	Resultat
Frivilligcenter oprettes i Viborg	-	Opfyldt	Opfyldt
Antal nye billedfiler	10.017.850	7 mio.	13.255.720
Antal scanninger udført af frivillige	308.277	450.000	1.033.011
Antal indtastede poster i indtastningsprojekter	980.361	1,1 mio.	826.239
Antal brugere af interaktive undervisningstilbud	87.260	100.000	134.466
Antal datasæt udleveret i anonymiseret eller pseudonymiseret form	627	-	1.535
Antal datasæt tilgængeliggjort i sikkert miljø (nulpunktsmåling)	-	0	2

Digitale billedfiler til rådighed for publikum

I 2018 har Rigsarkivet digitaliseret i alt 13.255.720 nye filer, heraf 3.100.675 filer med arkivalier, som er frit tilgængelige. Disse er stillet til rådighed på Arkivalier Online. Rigsarkivet har derudover klargjort 10.155.045 filer med materiale, som *ikke* er almindeligt tilgængeligt. Det drejer sig blandt andet om materiale fra Retsopgørsprojektet, som blev afsluttet med udgangen af august 2018. Derudover er der tale om digitaliserede arkivalier, der er tilgængelige iht. arkivloven, men som følge af GDPR-forordningens bestemmelser ikke kan publiceres på Arkivalier Online. Filerne med det utilgængelige materiale stilles til rådighed for publikum i de tilfælde, hvor der gives tilladelse til at benytte utilgængeligt materiale.

Hovedparten af de 3.100.675 filer stammer fra digitalisering af mikrofilm og omfatter blandt andet en fortsat publicering af arkivalier med sønderjysk tinglysningsmateriale samt jyske og sjællandske godsarkiver, pastoratarkiver og skolearkiver fra det fynske område. Foruden dette er der publiceret originalarkivalier fra Udenrigsministeriets gruppeordnede sager samt fra Dansk-Islandsk Nævn i forbindelse med det islandske 100 års jubilæum den 1. december 2018.

Digital brugerinddragelse og øvrige frivilligaktiviteter

Rigsarkivets brugerinddragelsesindsats fortsatte i 2018 med særligt fokus på frivilliges scanning af arkivalier. De første fotogrupper blev allerede etableret i 2015-16, men i løbet af 2017 blev aktiviteten udbredt til alle Rigsarkivets enheder, og fotogrupperne udgør nu en kerneaktivitet på de nyetablerede Historieværksteder (Frivilligcentre) på alle fire enheder (idet frivilligcentret i Viborg, der oprindeligt var planlagt til åbning i 2018, allerede åbnede i 2017).

Fotogrupperne udvælger selv, hvilke arkivalier de ønsker at affotografere, efterbehandler billederne og afleverer dem til Rigsarkivet, som lægger dem på Arkivalier Online. Fra at der i 2017 blev uploadet ca. 300.000

billeder taget af frivillige, blev der i 2018 uploadet over en million billeder. Rammeaftalemålet på 450.000 scanninger udført af frivillige er, som det fremgår, mere end opfyldt.

Rigsarkivets indtastningsportal cs.sa.dk, hvor brugere kan bidrage ved at afskrive eller indeksere digitaliserede arkivalier, udvikles fortsat. I slutningen af 2018 blev der gennemført en succesfuld levetidsforlængelse af portalen, hvor en lang række fejl og u hensigtsmæssigheder blev rettet, og længe ønskede tilretninger af funktionaliteten blev implementeret. På indtastningssiden har der særligt været fokus på afskrift af dødsattester, og der afskrives nu hver måned mellem 10.000 og 15.000 dødsattester.

Dansk Demografisk Database er fortsat hovedhjørnestenen i Rigsarkivets brugerinddragelsesarbejde, men selvom aktivitetsniveauet fortsat er højt, er det også fortsat faldende, og det er tydeligt, at platformens efterhånden høje alder betyder, at indtasterne søger imod mere moderne projekter. Dertil kommer, at implementeringen af GDPR i maj 2018 gjorde det nødvendigt at standse afskrivningen af folketællingerne fra 1911-1940. Denne udvikling adresseres i udviklingen af en ny indtastningsplatform, som beskrives i forventningerne til 2019. Samlet set er der kommet 826.239 nye poster på Dansk Demografisk Database og på Indtastningsportalen mod 980.361 indtastede poster i 2017. Dermed er målet på 1.1 mio. poster ikke opfyldt.

Rigsarkivets digitale undervisningstilbud

Rigsarkivets undervisningstilbud favner hele undervisningssektoren, og tilbuddene understøtter i stadig stigende grad det strategiske mål om at bringe arkivalierne i spil til flere.

Brugen af undervisningstilbuddene (<https://www.sa.dk/da/undervisningstilbud/>) er steget markant i 2018 med en stigning i besøgstallet fra ca. 90.000 i 2017 til 135.000 i 2018. Væksten skyldes bl.a., at det kildekritiske forløb om Spadeslaget fik en meget positiv omtale i fagbladet [folkeskolen.dk](https://www.folkeskolen.dk). Målet om at nå 100.000 besøg er dermed mere end opfyldt.

Rigsarkivets tilbud til undervisningssektoren er blevet udvidet med en række tiltag, konkret en kildekritisk værktøjskasse, en tidslinje om flygtninge, indvandrere og udvandrere samt et udvidet kildekatalog om ligestilling og Kvindebevægelsen. Særligt skal her fremhæves Stamtræet, der lader elever lave deres eget og historiske personers stamtræ. Stamtræet blev lanceret i sommeren 2018 og har fået meget positive tilbagemeldinger fra underviserne. Undervisningstilbuddene er blevet markedsført bl.a. med deltagelse på messer og læringsfestvaller, annoncering på Facebook og aktiv deltagelse i relevante grupper på Facebook og ved udfærdigelsen af artikler til forskellige fagblade.

Etablering af sikkert miljø til understøttelse af øget anvendelse af digitalt skabte data

En stor del af Rigsarkivets samling af digitalt skabte forskningsdata indeholder personoplysninger (eksempelvis cpr.-numre), hvilket på én gang rummer stort forskningspotentiale og udfordringer i forhold til datasikkerheden. Dette skisma løser Rigsarkivet gennem to initiativer: Anonymisering af udleverede forskningsdata og tilgængeliggørelse af ikke-anonymiserede data via et sikkert miljø.

I langt de fleste tilfælde kan brugeren foretage de ønskede analyser uden personoplysninger. Disse fjernes derfor som udgangspunkt, inden data udleveres. Der udleveres med andre ord en anonymiseret version af data (løbenumre mv. fjernes også).

I de tilfælde, hvor brugeren også ønsker personoplysningerne udleveret, kræver det en tilladelse fra Datatilsynet. Rigsarkivet tilbyder at stille disse data til rådighed via såvel Danmarks Statistiks som Sundhedsdatastyrelsens Forskerservice. Begge udgør sikre miljøer, hvor brugeren kan tilgå data og foretage analyser uden risiko for spredning af personoplysninger.

På denne baggrund anses målet om at gøre anvendelsen af Rigsarkivets samlinger mulig og attraktiv for flere for at være opfyldt.

Mål 6: Rigsarkivet åbner samlingerne for flere via strategiske samarbejder

Potentialet i aktivt samarbejde med eksterne udbydere af især genealogiske services er indlejret i Rigsarkivets strategi. Dertil kommer en voksende erkendelse af, at Rigsarkivet som forskningsinstitution skal indgå bredere i både nationale og internationale forskningssamarbejder.

Operationelt mål	2017	2018	
	Resultat	Mål	Resultat
I årsrapporten beskrives mængden af data, der er modtaget fra eksterne samarbejdspartnere og stillet til rådighed igen via Rigsarkivets systemer.	Opfyldt	Opfyldt	Opfyldt

Rigsarkivet indgik i 2017 en samarbejdsaftale med Ancestry om digitalisering af danske kirkebøger fra perioden 1812-1892 og med Family Search om digitalisering af sjællandske borgerlige ægteskabsbøger. Ancestry gennemførte og afsluttede i 2018 digitaliseringen af kirkebøgerne on location i Aabenraa, Viborg, Odense og København. Rigsarkivet har i alt fra Ancestry modtaget ca. 3,5 mio. billedfiler. Disse vil i 2019 blive publiceret på Arkivalier Online.

Fra Family Search har Rigsarkivet i 2018 modtaget ca. 400.000 billedfiler. En del af disse blev allerede publiceret i 2018, og resten følger i 2019. Samarbejdet fortsætter i 2019 med digitalisering af søruller fra perioden 1861-1912.

Endvidere er der indgået tætte samarbejder med forskergrupper fra henholdsvis Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Københavns Universitet om den berigelse af Rigsarkivets samlinger, som frivillige bidrager med. Dette arbejde intensiveredes i 2018 – ikke mindst med ansøgningen til Innovationsfonden om projektet Link Lives. Dette projekt forventes påbegyndt i 2019.

På denne baggrund anses målet om at åbne samlingerne for flere via strategiske samarbejder for at være opfyldt.

Opgave 3: Bidrag til forskning og samfundsdebat

Mål 7: Rigsarkivets forskningsaktiviteter bidrager til at bringe samlingerne i spil

Rigsarkivets forskningsindsats opererer på videnskabelige præmisser ved fagfællebedømmelse og ofte smalle publikationer. Det er imidlertid afgørende, at forskningsaktiviteterne også kommer bredere ud og bidrager til Rigsarkivets øvrige prioriterede indsatser inden for anvendelse af samlingerne.

Operationelt mål	2017	2018	
	Resultat	Mål	Resultat
Antal fagfællebedømte publikationer pr. forsker	1,3	1	1
Antal artikler i populære historiemagasiner	37	25	41
Antal foredrag og radio-tv bidrag	144	125	123

De kvantitative mål for udbredelsen af forskningsresultaterne blev så godt som opfyldt. Fagligt vigtigt er de fagfællebedømte publikationer, men i forhold til den samfundsmæssige værdiskabelse er det vigtigt, at mål for den brede indsats for forskningsformidling, navnlig gennem kronikker og artikler, er indfriet. Rigsarkivet rammer herigennem et publikum, der ellers ikke er den normale målgruppe for forskningsindsatsen.

Rigsarkivets forskere har i 2018 aktivt bidraget til bl.a. udarbejdelse af undervisningstilbud, vejledningsindsatsen samt et detailkendskab til samlingerne, som i mange sammenhænge er afgørende for, at Rigsarkivet kan levere tilfredsstillende services til sine mange brugere.

På denne baggrund anses målet om at bringe Rigsarkivets samlinger i spil via institutionens forskningsresultater for at være opfyldt.

2.5 Forventninger til det kommende år

I 2019 skal Rigsarkivet fortsætte realiseringen af de strategiske mål, der fremgår af den reviderede strategi, "Rigsarkivet 2025 – Danmarks digitale hukommelse" og som er afspejlet i Rigsarkivets rammeaftale 2019. Strategien adresserer både de udfordringer, men også de muligheder, som den fortsatte digitalisering af samfundet skaber for Rigsarkivet. Der vil fortsat være fokus på at sikre en fyldestgørende og dækkende dokumentation af det danske samfunds udvikling og ikke mindst på sikker bevaring af de mange data herunder personfølsomme data, som Rigsarkivet har til opgave at bevare. Herudover vil der de kommende år blive lagt stor vægt på, at det bliver lettere for Rigsarkivets brugere, at finde og anvende data, og at der udvikles nye, målrettede digitale tjenester og services der imødekommer brugernes behov. Endelig vil Rigsarkivet fastholde sin indsats for at bidrage til effektivisering af den offentlige sektor. Rigsarkivet skal således i stigende grad være en integreret del af den offentlige digitale infrastruktur. I en stadig mere datadrevet offentlig sektor, er det helt afgørende, at offentlige myndigheder let og effektivt kan både aflevere og tilgå data hos Rigsarkivet.

Ambitionsniveauet i Rigsarkivets nye strategi er højt. Gennemførelsen af strategien i sin fulde udformning vil kræve, at Rigsarkivet får mulighed for at få "optøet" noget af den opsparing, som Rigsarkivet har stående i medfør af tidligere års bevillingsoverskud. I 2019 har Rigsarkivet fået adgang til at anvende 6,0 mio. kr. til at indfri de første dele af sin digitaliseringsstrategi. Endvidere anvendes der 4,2 mio. kr. til flytning fra Slotsholmen. Dette giver et forventet merforbrug på 10,2 mio. kr. i 2019 (se tabel 5).

Tabel 5. Forventninger til det kommende år

Mio. kr.	Regnskab 2018	Grundbudget 2019
Bevilling og øvrige indtægter	192,1	173,6
Udgifter	177,0	183,8
Resultat	15,1	-10,2

Note: Tabellen omfatter § 21.32.01

Kilder: Statens Koncernsystem og Grundbudget 2019

Ved bevidst bevaring udvikles og fremtidssikres samlingerne

Rigsarkivet forventer at fortsætte sin indsats for at sikre en helhedsorienteret dokumentation af det danske samfund, som også omfatter dokumentation af samfundsfænomener, der ikke har sat sig spor i den offentlige sektors arkiver. I den forbindelse planlægges det at udarbejde en national privatarkivstrategi i samarbejde med medlemmerne af Privatarkivudvalget.

Rigsarkivet vil i 2019 have fortsat fokus på forskningsdata herunder Rigsarkivets rolle i realiseringen af ny strategi for national forskningsinfrastruktur.

Endelig igangsættes projekter om implementering af ny infrastruktur til modtagelse og bevaring samt ny bevaringsstandard, som skal sikre, at Rigsarkivet også fremadrettet kan modtage og bevare dokumentation af det danske samfund i digitalt form på en så samfundsøkonomisk effektiv måde som muligt. Derudover fortsætter afviklingen af teknologisk gæld i Rigsarkivets egenudviklede systemer. Endelig vil der i samarbejde

med Statens It blive gennemført en flytning af hele eller dele af Rigsarkivets portefølje af egenudviklede systemer til en ny driftsplatform.

Bringe samlingerne i spil til flere i partnerskab med brugerne

Rigsarkivet vil i 2019 i en lang række projekter og aktiviteter arbejde aktivt for at bringe sine samlinger digitalt i spil til flere – i videst muligt omfang i samarbejde med brugerne.

Centrale projekter er kravspecificering af en egentlig forskerservice, hvor forskere let, med eller uden betaling, kan anvende Rigsarkivets digitale samlinger til forskningsbrug; og forberedelse af en myndighedsservice, hvor i første omgang statslige myndigheder kan få adgang til 'egne' arkiveringsversioner, som fortsat er i administrativt brug, selvom de er afleveret til Rigsarkivet.

Hvad frivilligindsatsen angår, vil fokus fortsat være på at udvikle og udvide antallet af indtastninger og scanninger udført af frivillige.

Centralt i arbejdet med digitale undervisningstilbud bliver implementeringen af den nye "Undervisningsportal", hvor undervisningsaktiviteterne samles på en dedikeret web-portal. I den forbindelse lanceres det mest populære af Rigsarkivets undervisningsaktiviteter, Aargang 0, i en ny og moderne udgave. Derudover skal der i relation til det kommende genforeningsjubilæum i 2020 laves et undervisningstilbud og en skolekonkurrence. Endvidere fortsættes den målrettede indsats over for gymnasierne og universiteterne ved at udvide og udvikle kildekataloget, kildepakkerne og tidslinjekonceptet.

Bidrag til effektivisering af den offentlige sektor

Rigsarkivet påbegynder i 2019 planlægningen af et tilsyn, der skal danne grundlag for afleveringen af de sidste papirarkivalier fra den statslige sektor, så sektorens udgifter til opbevaring af papirarkivalier kan minimeres. Derudover igangsætter Rigsarkivet – i forlængelse af den budgetanalyse, der blev gennemført i 2018 – en række effektiviseringsprojekter. Det er forventningen, at nogle af disse projekter også vil give Rigsarkivets brugere en både hurtigere og bedre betjening.

Handlingsplan for ISO27001 compliance

Alle statslige institutioner blev i sommeren 2018 bedt om at foretage en selvevaluering af, hvor modne de var til at efterleve standarden for ledelse af informationssikkerhed, ISO 27001. Rigsarkivet evaluerede generelt modenhedsniveauet til at være "3 procesunderstøttet" på en skala gående fra "1 ad hoc" til "5 optimeret", mens Digitaliseringsstyrelsen har som generelt krav, at modenhedsniveauet skal være "4 styret og målbar". Derfor er der på Kulturministeriets område udarbejdet en handlingsplan for, hvordan Rigsarkivet og de øvrige institutioner under Kulturministeriet bringes på mindst "4 styret og målbar" inden udgangen af 2019.

3. Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis følger de regnskabsregler og -principper, som Moderniseringsstyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber. Rigsarkivet har dog valgt at afskrive magasinreoler over 10 år (i stedet for den almindelige afskrivningsperiode på 5 år for inventar), idet den reelle levetid for denne type reoler er meget længere end for kontorreoler o.l.

Særligt om modtagne tilskudsmidler

Alle midler (og forbrug heraf) registreres på underkonto 95-97, hvor hvert enkelt tilskud tildeles en unik projektkode. Eventuelle restmidler tilbagebetales til tilskudsgiver, mens eventuelle merforbrug dækkes af Rigsarkivets almindelige virksomhed. Tilskudsprojekterne afføder sædvanligvis ikke efterfølgende driftsindtægter.

3.2 Resultatopgørelse mv.

Tabel 6. Resultatopgørelse

Mio.kr.	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
A. Årets bevilling	-173,6	-163,8	-148,7
B. Indtægtsført bevilling i alt (=B)	-173,6	-163,8	-148,7
C. Salg af varer og tjenesteydelser	-18,4	-19,3	-19,1
- heraf eksternt salg	-	-16,6	-16,4
- heraf internt statsligt salg	-	-2,7	-2,7
D. Tilskud til egen drift	-12,2	-8,7	-5,7
E. Ordinære driftsindtægter i alt (=B+C+D)	-204,2	-191,9	-173,5
F. Husleje	28,0	30,2	29,9
G. Forbrugsomkostninger i alt (=F)	28,0	30,2	29,9
H. Lønomsomkostninger	80,5	80,4	84,3
I. Pensioner	12,2	12,3	12,9
J. Lønrefusioner	-4,7	-4,1	-4,3
K. Andre personale omkostninger	0,0	-0,5	0,3
L. Personaleomkostninger i alt (=H+I+J+K)	88,0	88,1	93,2
M Af- og nedskrivninger	9,1	9,1	5,1
N. Internt statsligt køb af varer og tjenesteydelser	-	15,7	15,7
O Andre ordinære driftsomkostninger	53,5	33,3	39,6
P. Ordinære driftsomkostn. i alt (=G+L+M+N+O)	178,5	176,4	183,6
Q. Resultat af ordinær drift (=E-P)	-25,7	-15,5	10,2
R. Andre driftsindtægter	-0,2	-0,2	-0,2
S. Andre driftsudgifter	0,0	0,1	0,1
T. Resultat før finansielle poster (=Q+R+S)	-25,8	-15,6	10,1
U. Finansielle indtægter	0,0	0,0	-
V. Finansielle udgifter	1,0	0,6	0,2
X. Resultat før ekstraordinære poster (=T+U+V)	-24,8	-15,1	10,2
Y. Ekstraordinære indtægter	-	-	-
Z. Ekstraordinære udgifter	-	-	-
Æ. Årets resultat (=X+Y+Z)	-24,8	-15,1	10,2

Kilder: Statens Koncernsystem og grundbudget for 2019

Det samlede driftsoverskud på 15,1 mio. kr. i 2018 (punkt Æ) skyldes hovedsagelig et mindreforbrug på den særlige underkonto, der bruges til at finansiere flytningen af Rigsarkivets aktiviteter på Slotsholmen i København (10,3 mio. kr.). Derudover var der merindtægter på den indtægtsdækkede virksomhed (0,2 mio. kr.) og mindreforbrug på diverse delbudgetter under den ordinære virksomhed (4,6 mio. kr.).

De faldende tilskud til egen drift (punkt D) skyldes, at Rigsarkivet i 2017 gennemførte en række store forsknings- og formidlingsprojekter med ekstern støtte, og disse projekter er ikke blevet fuldt ud erstattet af nye projekter i 2018.

Faldet i andre ordinære driftsomkostninger (punkt O) skyldes hovedsagelig, at køb af varer og tjenesteydelser hos statslige leverandører o.l. fra og med 2018 er udskilt i et særligt punkt (punkt N).

Budgettet for 2019 er præget af, at Rigsarkivet har fået adgang til at trække på tidligere opsparede midler dels til at gennemføre visse projekter som led i institutionens digitaliseringsstrategi, dels til at indrette en ny læsesal m.m. som led i førnævnte flytning. Af denne årsag budgetteres der med stigende lønudgifter (punkt H) og andre ordinære driftsomkostninger (punkt O) samt med et samlet driftsunderskud på 10,2 mio. kr. (punkt Æ). Endelig ventes afskrivninger (punkt M) at falde, idet indretningen af det nye fjernmagasin, som blev taget i brug på Kalvebod Brygge i 2009, er fuldt afskrevet medio 2019.

3.2.1 Resultatdisponering

Tablet 7. Resultatdisponering af årets overskud

	Mio. kr.
Disponeret til bortfald	-
Disponeret til udbytte til statskassen	-
Disponeret til overført overskud	15,1
I alt	15,1

Kilde: Statens Koncernsystem

Hele årets overskud er overført til det overførte overskud under egenkapitalen.

3.3 Balancen

Rigsarkivets balance for 2018 fremgår af tabellen på næste side.

3.3.1 Aktiver

Størrelsen af materielle anlægsaktiver (punkt F) er især påvirket af store årlige afskrivninger, som foretages på arkivreoler og på indretningen af det nye fjernmagasin i København. Dette har medført et fald i værdien af grunde m.m. (punkt C). Dertil kommer, at efter overflytningen af IT-driften til Statens IT er Rigsarkivet i vidt omfang holdt op med selv at investere i IT-anlæg. Dette har medført et fald i værdien af inventar og IT-udstyr (punkt E). Samlet har dette været stærkt medvirkende til, at de materielle anlægsaktivers værdi faldt med 8,8. kr. i løbet af 2018.

Den uforrentede konto FF5 (punkt J) er vokset med 10,9 mio. kr. som følge af, at Rigsarkivet havde et stort driftsoverskud i 2017. Dette er i overensstemmelse med gældende regler først blevet tilskrevet FF5 med virkning fra 1. kvartal 2018.

3.3.2 Passiver

På passivside voksende det akkumulerede overskud (punkt R) med 15,1 mio. kr. svarende til årets drifts-overskud. Samtidig faldt den langfristede gæld (punkt U) på grund af årets store afskrivninger på materielle anlægsaktiver.

Tabel 8. Balancen

	Primo 2018	Ultimo 2018		Primo 2018	Ultimo 2018
AKTIVER			PASSIVER		
A. Koncessioner, patenter m.m.	-	-	P. Startkapital	3,6	3,6
B. Immaterielle aktiver i alt (=A)	-	-	Q. Bortfald af årets resultat	-	-
C. Grunde, arealer og bygninger	11,2	3,7	R. Overført overskud	54,8	69,9
D. Transportmateriel	0,4	0,5	S. Egenkapital i alt (=P+Q+R)	58,4	73,5
E. Inventar og IT-udstyr	2,7	1,3	T. Hensættelser	1,2	0,8
F. Materielle anlægsaktiver i alt (=C+D+E)	14,3	5,5	U. FF4 Langfristet gæld	15,0	6,3
G. Statsforskrivning	3,6	3,6	V. Langfristet gæld i alt (=U)	15,0	6,3
H. Anlægsaktiver i alt (=B+F+G)	17,9	9,1	W. Leverandører af varer og tjenesteydelser	13,1	11,6
I. Tilgodehavender	8,8	9,4	X. Anden kortfristet gæld	3,0	1,9
J. FF5 Uforrentet konto	67,6	78,5	Y. Skyldige feriepenge	12,2	12,0
K. FF7 Finansieringskonto	17,6	15,8	Z. Igangværende arbejder for fremmed regning	8,7	6,6
L. Andre likvider	0,0	0,0	Æ. Kortfristet gæld i alt (=W+X+Y+Z)	37,0	32,2
M. Likvide beholdninger i alt (=J+K+L)	85,1	94,3	Ø. Gældsforpligtelser i alt (=U+Æ)	52,1	38,5
N. Omsætningsaktiver i alt (=I+M)	93,9	103,7	Å. Passiver i alt (=S+T+Ø)	111,8	112,8
O. Aktiver i alt (=H+N)	111,8	112,8			

Anm.: Anlægsaktivernes værdi ultimo (punkt H) og størrelsen af den langfristede gæld (punkt U) er ikke identiske, idet gælden opgøres ved kalendermånedens udgang, mens aktivernes værdi opgøres ved supplementsperiodens udløb.

Kilde: Statens Koncernsystem

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 9. Egenkapitalforklaring

Mio. kr.	2017	2018
A. Egenkapital primo	33,6	58,4
B. Startkapital primo	3,6	3,6
C. Ændring i startkapital	-	-
D. Startkapital ultimo (=B+C)	3,6	3,6
E. Overført overskud primo	30,0	54,8
F. Overført fra årets resultat	24,8	15,1
G. Overførsel af reserveret bevilling	-	-
H. Overført overskud ultimo (=E+F+G)	54,8	69,9
I. Egenkapital ultimo (=D+H)	58,4	73,5

Kilde: Statens Koncernsystem

3.5 Likviditet og låneramme

Tabel 10. udnyttelse af lånerammen

Mio. kr.	2018
A. Sum immaterielle og materielle anlægsaktiver (ekskl. donationer) pr. 31/12-2018	5,5
B. Låneramme på finanslov 2018	91,1
C. Udnyttelsesgrad i % (=A/B)	6

Kilder: Statens Koncernsystem og finanslov 2018

Rigsarkivet overholdt sin låneramme i hele 2018. Ordningens øvrige disponeringsregler er også overholdt.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11. Opfølgning på lønsumsloft

Mio. kr.	2018
A. Lønsumsloft på finansloven	76,4
B. Lønsumsloft inkl. tillægsbevillingslov	77,4
C. Lønforbrug omfattet af lønsumsloft	70,7
D. Difference (=B-C)	6,7
E. Akkumuleret opsparing ult. 2017	82,5
F. Akk. opsparing ult. 2018 (=D+E)	89,3

Kilde: Statens Koncernsystem

Rigsarkivet havde i 2018 et mindreforbrug af lønmidler på 6,7 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at 14 medarbejdere er overgået til Statens IT i forbindelse med overflytningen af Rigsarkivets IT-drift, hvorfor lønudgiften til de pågældende personer afholdes af Statens IT og faktureres til Rigsarkivet som en driftsudgift.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 12. Bevillingsregnskab

Hovedkonto	Bevillings-type	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Difference (=B-R)	Videreførsel ult.
§ 21.32.01 Rigsarkivet	Driftsbevilling	Udgifter	182,7	177,0	5,7	69,9
		Indtægter	18,9	28,3	-9,4	-

Kilde: Statens Koncernsystem

Overordnet set er det regnskabsmæssige resultat for 2018 tilfredsstillende, idet det dog er præget af, at en række særlige forhold har gjort sig gældende:

- Årets samlede udgifter var 5,7 mio. kr. mindre end bevilliget. Afvigelsen skyldes i al væsentlighed to forhold: På den ene side var der et mindreforbrug på 10,3 mio. kr. på underkontoen for flytning af Rigsarkivets bygninger på Slotsholmen. På den anden side var der et merforbrug på 7,2 mio. kr. på de indtægts- og tilskudsbærende underkonti som følge af et højere aktivitetsniveau.
- Årets indtægter var 9,4 mio. kr. større end budgetteret. Afvigelsen skyldes i al væsentlighed de merindtægter, som modsvarede merforbruget på ovennævnte indtægts- og tilskudsbærende underkonti.

3.8 Udgiftsbaserede hovedkonti

Tabel 12A: Virksomhedens udgiftsbaserede hovedkonti (§ 21.32.02.)

Hovedkonto	Bevillings-type	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Difference (=B-R)	Videreførsel ult.
§ 21.32.02 Rigsarkivets magasiner i København	Reservationsbevilling	Udgifter	69,8	56,3	13,5	45,0
		Indtægter	-	-	-	-

Kilde: Statens Koncernsystem

Rigsarkivet administrerede i 2018 den udgiftsbaserede hovedkonto § 21.32.02. Bevillingen er afsat til at dække driftsudgifterne til Rigsarkivets magasin på Kalvebod Brygge. Kontoen viste et mindreforbrug på 13,5 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at Københavns Kommune ikke har opkrævet dækningsafgifter m.v. i 2018, samt at bygningens hidtidige ejer har udbetalt en engangskompensation på 5,0 mio. kr. for fejlagtig arealopmåling.

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

Tabel 13 – Note 1. Immaterielle anlægsaktiver

Mio. kr.	Erhvervede koncessioner m.v.	I alt
A. Primobeholdning	0,0	0,0
B. Primokorrekationer	-	-
C. Kostpris pr. 1/1-2018 (=A+B)	0,0	0,0
D. Tilgang	-	-
E. Afgang	0,0	0,0
F. Kostpris pr. 31/12-2018 (=C+D-E)	0,0	0,0
G. Akkumulerede afskrivninger	-	-
H. Akkumulerede nedskrivninger	-	-
I. Akkumulerede af- og nedskrivninger (=G+H)	-	-
J. Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12-2018 (=F-I)	0,0	0,0
K. Årets afskrivninger	0,0	0,0
L. Årets nedskrivninger	-	-
M. Årets af- og nedskrivninger (=K+L)	0,0	0,0
N. Afskrivningsperiode	3 år	-

Tabel 14 – Note 2. Materielle anlægsaktiver

Mio. kr.	Bygninger, arealer og grunde	Trans- port- materiel	Inventar og IT- udstyr	I alt
A. Primobeholdning	74,2	1,7	20,1	96,0
B. Primokorrekationer	-	-	-	-
C. Kostpris pr. 1/1-2018 (=A+B)	74,2	1,7	20,1	96,0
D. Tilgang	-	0,3	-	0,3
E. Afgang	-	0,3	3,9	4,1
F. Kostpris pr. 31/12-2018 (=C+D-E)	74,2	1,8	16,3	92,2
G. Akkumulerede afskrivninger	70,5	1,2	15,0	86,7
H. Akkumulerede nedskrivninger	-	-	-	-
I. Akkumulerede af- og nedskrivninger (=G+H)	70,5	1,2	15,0	86,7
J. Regnskabsmæssig værdi pr. 31/12-2018 (=F-I)	3,7	0,5	1,3	5,5
K. Årets afskrivninger	-7,5	0,1	2,4	-5,0
L. Årets nedskrivninger	-	-	-	-
M. Årets af- og nedskrivninger (=K+L)	-7,5	0,1	2,4	-5,0
N. Afskrivningsperiode	10 år	5-8 år	3-10 år	-

Anm.: Årets afgang (punkt E) omfatter reoler, videokonferenceudstyr, en skanner og en tjenestebil, som er blevet kasseret i årets løb. Værdien af disse aktiver modregnes i årets afskrivninger (punkt K), som derfor er positive for kategorierne transportmateriel og inventar/IT-udstyr. Af samme grund er totalbeløbet i punkt K ikke identisk med de afskrivninger, som fremgår af resultatopgørelsen i tabel 6 (punkt M).

Tabel 14a – Note 3. Hensatte forpligtelser

Hensættelser pr. 31/12-2018 til:	1.000 kr.
Åremålsansættelser	803
Hensat i alt	803

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 15 – Oversigt over akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Løbende priser 1.000 kr.	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018
90. Indtægtsdækket virksomhed	8.194	9.788	9.231	9.445

4.3 Tilskudsfinansieret virksomhed

Tabel 18 – Oversigt over tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)

1.000 kr.	A. Midler overført fra 2017	B. Årets tilskud	C. Årets udgifter	D. Årets resultat (=B-C)	E. Midler at overføre til 2019 (=A+D)
Statslige fonds- og programmidler	-623	5.824	6.461	-637	-1.261
EU og andre internationale givere	629	629	1.245	-615	13
Private fonde og øvrige givere	-261	335	56	279	18
I alt	-256	6.788	7.762	-974	-1.229

Tabel 18a – Oversigt over tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (underkonto 95)

1.000 kr.	A. Midler overført fra 2017	B. Årets tilskud	C. Årets udgifter	D. Årets resultat (=B-C)	E. Midler at overføre til 2019 (=A+D)
Statslige fonds- og programmidler	-265	1.160	408	753	487
EU og andre internationale givere	-	-	-	-	-
Private fonde og øvrige givere	153	112	219	-107	46
I alt	-112	1.272	626	646	533

4.4 IT-omkostninger

Tabel 21: IT-omkostninger, mio. kr.

Mio. kr.	
Interne personaleomkostninger	6,6
IT-systemdrift	1,6
IT-vedligeholdelse	0,8
IT-udvikling	0,9
IT-varer til forbrug	1,7
I alt	11,5

4.5 Supplerende bilag

Tabel 24: Afrapportering på nøgletal for forvaltningsopgaver

Forvaltningsopgave	Nøgletal	Mål	Afrapportering				
		2018	1. kvt.	2. kvt.	3. kvt.	4. kvt.	I alt
Tilsyn med bevaring og kassation af offentlige arkiver	Antal udstedte BK-bestemmelser og fremsendte godkendelser for it-systemer inden for fristen på to mdr. efter, at en fyldestgørende anmeldelse er modtaget	95 %	95 %	97 %	86 %	92 %	92 %
Sager om aflevering af statslige myndigheders papirarkivalier i henhold til cirkulæreskrivelser for 2014-2017 og 2018-2020	Procentdel af antal afsluttede sager i indeværende år set i forhold til det antal, der fremgår af cirkulæreskrivelsen	90 %	8 %	43 %	76 %	135 %	135 %
Sager om aflevering af statslige myndigheders digitalt skabte data afsluttet senest 3 år efter, at data er klar til aflevering.	Procentdel af antal afsluttede sager inden for tidsrammen	85 %	54 %	58 %	59 %	61 %	69 %
Adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier	Andel ansøgninger om adgang til arkivalier behandlet inden for tidsfristen på 15 dage	98 %	98,7 %	99,4 %	99,3 %	99,5 %	99,2 %

Kommentarer:

- Tidsfrister for bestemmelser
Den manglende opfyldelse af målet, som i alle tilfælde er et udtryk for en overskridelse på nogle få dage, skyldes forholdsvis stor personaleomsætning og derfor hyppige skift af sagsbehandlere på området i 2018.
- Antal afsluttede papirsager
Overopfyldelsen skyldes, at der er lukket en del sager både fra forgående år og for 2018. Til gengæld er det ikke alle de sager, der var planlagt afsluttet i 2018, som faktisk er blevet afsluttede.
- Antal it-sager som er afsluttet efter tre år
Den manglende opfyldelse af det ambitiøse mål skyldes primært udfordringer med afleveringer fra en del af en enkelt myndighed, samt at Rigsarkivet endnu ikke har modtaget færdigtestede data fra Forsvaret, så arkiveringen kan færdiggøres.
- Adgangssager
Resultatet for adgangssagsbehandlingen i 2018 har været yderst tilfredsstillende trods et betydeligt pres i form af et rekordstort antal sager til behandling (7.472). Der noteredes særligt mange sager sammenhængende med DR-serien De Forsvundne Arvinger.

Tabel 25: Administrerede tilskud

Modtager	Beløb
Sammenslutningen af Lokalarkiver	749.000
Organisationen Danske Arkiver	191.000
Det Danske Udvandrerarkiv	179.000
Dansk Lokalhistorisk Forening	165.000
I alt	1.284.000

Kommentarer:

Rigsarkivet administrerer vederlagsfrit "Pulje til arkivformål, historiske skrifter m.v." på vegne af Slots- og Kulturstyrelsen. Midlerne i puljen gives som tilskud til institutioner og foreninger, der med en forankring i lokalhistoriske miljøer varetager vigtige landsdækkende funktioner på arkivområdet. Midlerne blev i 2018 fordelt som angivet i tabellen.